

PRIENŲ JUSTINO MARCINKEVIČIAUS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2023 m. sausio d. Nr.

1. Trumpa informacija apie įstaigą

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka (toliau – biblioteka) yra biudžetinė įstaiga, veikianti informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityse ir vykdanči bibliotekų veiklą. Biblioteka įsteigta 1937 m., 2011 m. Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimu jai suteiktas kraštiečio poeto Justino Marcinkevičiaus vardas.

Biblioteka savo veiklą vykdo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu, Prienų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. rugsėjo 28 d. sprendimu Nr. T3-251 patvirtintais nuostatais bei kitais jos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

Bibliotekos veiklos sritis – dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas, saugojimas, skaitmeninimas, panauda ir viešinimas, bibliografavimas, kultūrinių ir edukacinių programų organizavimas ir kultūros plėtra, galimybės naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais, nepaisant informacijos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, neatsižvelgiant į autorių ar užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją, užtikrinimas, fizinių ir juridinių asmenų lygių teisių naudotis teisės aktu nustatyta tvarka teikiamomis nemokamomis visuomenės švietimui, sociokultūrinei edukacijai, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingomis paslaugomis ir informacija užtikrinimas.

Bibliotekos misija – teikti krašto bendruomenei modernias informacijos, švietimo ir kultūros sklaidos paslaugas, užtikrinti vartotojų poreikius atitinkančią prieigą prie bibliotekoje ir už jos ribų sukauptų informacijos, žinių ir kultūros išteklių.

1.1. Prienų rajono savivaldybės strateginio plėtros plano priemonių įgyvendinimas

Biblioteka, siekdama nuostatuose apibrėžtų ilgalaikių tikslų bei vykdydama jai priskirtas funkcijas, veiklą organizuoja vadovaudamasi Prienų rajono savivaldybės plėtros iki 2028 metų strateginiame plane, patvirtintame Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T3-1, kultūros plėtrai regione skatinti numatytais prioritetais, šiems prioritetams įgyvendinti keliamais tikslais ir uždaviniais.

1 PRIORITETAS. PATRAUKLIOS VERSLUI IR TURIZMUI APLINKOS GERINIMAS.

1.1. tikslas. Skatinti turizmo plėtrą Prienų rajone.

1.2.4. uždavinys. Konkurencingų turizmo produktų ir paslaugų kūrimas vystant viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą.

Viena iš bibliotekos sričių – kaupti, saugoti ir skleisti informaciją, susijusią su Prienų rajonu, rengti kraštotyros darbus, pildyti duomenų bazines, leisti šios tematikos bibliografinius leidinius, populiarinti biblioteką ir jos paslaugas bei informacinius išteklius. Ši bibliotekos veikla prisidėjo prie turizmo plėtros Prienų rajone, nes bibliotekoje sukaupti informaciniai-kraštotyriniai ištekliai buvo prieinami tiek fiziniams lankytojams, tiek virtualioje erdvėje. Tai skatino domėjimąsi Prienų rajono kultūriniais, istoriniais, gamtos objektais, didino jų žinomumą bei lankomumą. Patraukios kraštotyros informacijos skaidą biblioteka vykdė įvairiais informacijos kanalais. Nutolusiems vartotojams prieiga prie kokybiškos, aktualios, kultūrinę, istorinę, išliekamąją vertę turinčios informacijos apie Prienų kraštą buvo užtikrinama šiuolaikinėmis technologijomis pagrįstais sprendimais. Biblioteka informaciją skelbė bibliotekos svetainės internete skyriuje „Kraštotyra“¹, socialinio tinklo Facebook

¹ <https://www.prienubiblioteka.lt/krastotyra>

bibliotekos paskyroje², žinyne „Prienu kraštas“³, virtualiems lankytojams suteikė galimybę naudotis inovatyvia paslauga – virtualia ekskursija „Išmanusis kelias: 200 km prieniškių pėdomis“⁴.

Plėtodama kraštotyrinę veiklą, siekdama skatinti domėjimąsi Prienu kraštu ir užtikrinti kuo platesnę informacijos apie sukauptus išteklius sklaidą, biblioteka kūrė turizmo produktus: parengė krašto literatūrinį palikimą pristatantį lankstinuką „Prienu krašto literatūrinė panorama“, sukūrė kultūrinio turizmo maršrutą „Justino Marcinkevičius keliu“, išleido šio maršruto žemėlapi.

Prie atvykstamojo turizmo skatinimo prisidėjo informacijos sklaida apie prie bibliotekos įrengtą Poeto Justino Marcinkevičiaus kiemelį, kultūrinės edukacijos programą „Justinas Marcinkevičius. Nuo ištakų iki šiandienos“, pristatančią Poeto Justino Marcinkevičiaus memorialinį kambarį ir poeto asmeninėje bibliotekoje, kilnojamojoje parodoje plačiai visuomenei anksčiau neprieinamus ir nematytus unikalius eksponatus. 2023 m. Poeto Justino Marcinkevičiaus kiemelyje prie bibliotekos bei memorialiniame kambaryje vyko 23 ekskursijos-edukaciniai užsiėmimai, juose apsilankė 346 dalyviai: Kauno, Šakių, Vilkaviškio, Kalvarijos, Prienu ir Marijampolės rajonų mokytojai, Panevėžio rajono lietuvių kalbos mokytojai, Panevėžio krašto bendruomenės nariai, VVG teritorinio projekto „Kartos kartu“ partneriai iš Prienu, Joniškio, Telšių ir Molėtų rajonų, Vilniaus trečiojo amžiaus universiteto klausytojai, Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centro nariai, Kauno politechnikos instituto 1972 m. laidos absolventų grupė, Piligriminio Šv. Jokūbo kelio „Camino Lituano“ bendruomenė, Prienu rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro Šeimų klubo nariai, svečiai iš Birštono, Kauno, Zarasų, Vokietijos, Kanados.

Vietinį turizmą skatino ir bibliotekos struktūrinių teritorinių padalinių vykdoma kraštotyrinė informacijos sklaida ir organizuojami renginiai: ekskursijos po lankytinas vietas, tokias kaip: piliakalniai, partizanų žūties ir palaidojimo vietos, atmintinų dienų minėjimai, edukaciniai renginiai vaikams. Strielčių biblioteka kartu su Strielčių kaimo bendruomene „Nemuno link“ 2023 m., kaip ir ankstesniais, organizavo tradicinį bendruomenės žygį „Patriotinis žygis“, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti. Vienas iš žygio metu bendruomenės lankomų objektų – Poeto Justino Marcinkevičiaus tėviškė. 2023 m. šiame žygyje dalyvavo 110 žygeivių.

Veiverių bibliotekos bibliotekininkės organizavo ekskursijas Veiverių seniūnijoje, kurios pritraukė lankytojų iš įvairių Lietuvos vietų, taip pat ir užsienio. Veiverių biblioteka prisidėjo prie Rimorystės muziejaus ekspozicijos pristatymo ir viešinimo, šiame muziejuje organizuojamų ekskursijų ir edukacinių programų, supažindinančių lankytojus vaikus ir suaugusiuosius su vienu iš seniausių amatų – rimoryste.

Siekdama prisidėti prie kultūrinio turizmo plėtros Prienu rajone, biblioteka 2023 m. telkė partnerius ir inicijavo bendradarbiavimo kultūrinio turizmo srityje sutarties pasirašymą tarp Prienu Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos, Prienu krašto muziejaus, Prienu kultūros ir laisvalaikio centro, VšĮ „Prienu“, Birštono viešosios bibliotekos, Birštono turizmo informacijos centro, Birštono muziejaus, Trakų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, Trakų turizmo informacijos centro, Piligriminio Šv. Jokūbo kelio „Camino Lituano“ bendruomenės. Partneriai susitarė skatinti ir plėtoti abipusiškai naudingą bendradarbiavimą kultūrinio turizmo ir kitose bendrų interesų srityse, stiprinti tarpusavio supratimą ir draugystę, viešinti ir skleisti informaciją apie kultūrinio turizmo maršrutą „Justino Marcinkevičiaus keliu“, didinti Prienu krašto, Kauno ir Vilniaus regionų kultūrinio potencialo ir kultūrinių vertybių žinomumą, gerinti Prienu krašto įvaizdį, inicijuojant ir įgyvendinant kultūrinius, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo, meno, jaunimo mainų, turizmo, bendruomenės skirtus, tarptautinio bendradarbiavimo projektus.

2 PRIORITETAS. IŠSILAVINUSIOS, SVEIKOS IR PAŽANGIOS BENDRUOMENĖS PLĖTRA.

2.5. tikslas. Sudaryti sąlygas žmogaus kūrybinei raiškai ir visapusiškai asmenybės

² <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064711541296>

³ <https://www.prienubiblioteka.lt/prienu-krastas>

⁴ https://www.prienubiblioteka.lt/prienu_krastas/

raidai, plėtoti kultūrinės veiklos pasirinkimo galimybes vietos gyventojams bei atvykstantiems svečiams ir turistams.

2.5.1 uždavinys. Plėtoti esamą kultūros sektoriaus situaciją ir sudaryti sąlygas naujoms kultūrinių veiklų iniciatyvoms reikštis.

2023 m. bibliotekoje ir jos padaliniuose įvyko 965 (2022 m. – 913) kultūros sklaidos, skaitymo skatinimo, edukacinių renginių (iš kurių – 250 parodų) įvairaus amžiaus ir poreikių bei skirtingų bendruomenės socialinių grupių nariams. Socialinės rizikos šeimų vaikams organizuota 17 (2022 m. – 12) renginių, socialinės rizikos šeimoms (suaugusiems ir vaikams) įvyko 3 renginiai, neįgaliesiems, senjorams ir ligoniams įvyko 23 (2022 m. – 16) renginiai. Renginiuose (be parodų) apsilankė 18 996 (2022 m. – 16 694) lankytojai, iš jų – 7 253 (2022 m. – 6 288) vaikai (*plačiau – 1.2. Įstaigos metinio veiklos plano įgyvendinimas*).

Biblioteka į kultūrinės veiklas siekė įtraukti ir Prienų rajone gyvenančius Ukrainos karo pabėgėlius vaikus ir suaugusiuosius. Prienų bendruomenės ir 11 Prienų rajone apsistojusių ukrainiečių šeimų vaikai buvo pakviesti į Prienų miesto pažinimo edukaciją „Prienų knygiukas“ ir „Užgavėnių kaukių dirbtuves“. Dirbtuvių dalyviai susipažino su lietuviškų ir ukrainietišku Užgavėnių kaukių gamybos tradicijomis, svarbiausiais kaukių bruožais, veikėjais. VŠĮ „Gilės sodas“ organizuojamos „Geros savijautos dienos stovyklos“ vaikai, tarp kurių buvo ir Ukrainos karo pabėgėlių vaikų, dalyvavo edukacijose „Justinas Marcinkevičius vaikams: „Grybų karas“, „Prienų knygiukas“, spalvino trečiąją projekto „Literatūrinės dirbtuvės. Linksmai, laisvai ir kūrybingai“ literatūrinę instaliaciją, kurioje buvo vizualizuojama Prienų krašto himno eilutė „Kur Nemuno kilpos plačiai išvingiuoja“, žaidė kūrybinius žaidimus, susipažino su biblioteka ir jos paslaugomis.

Siekiant ne tik sudaryti sąlygas naujoms kultūrinių veiklų iniciatyvoms reikštis, bet ir jas populiarinti, formuoti bendruomenės įpročius dalyvauti šiose kultūrinėse iniciatyvose, 2023 m. bibliotekoje antrą kartą vyko Tarptautinis poezijos festivalis „Poezijos pavasaris 2023“. Jame dalyvavo poetas, vertėjas Antanas A. Jonynas ir aktorius, dainų autorius ir atlikėjas Giedrius Arbačiauskas.

Prie bibliotekos įrengtoje viešojoje erdvėje, Justino Marcinkevičiaus kiemelyje, buvo organizuojami kultūriniai renginiai įvairioms bendruomenės grupėms. Vaikų literatūros skyrius organizavo Tarptautinei vaikų gynimo dienai skirtą renginį – susitikimą su vaikų rašytoju Tomu Dirgėla, „Hobbyshop“ stalo žaidimų iššūkio popietę Vaikų dienos centro „Pienės pūkas“ lankytojams, literatūrinę instaliaciją su menininke A. Volungevičiūte, literatūrinių instaliacijų parodą ir šios parodos atidarymo renginį, edukacinį užsiėmimą „Justinas Marcinkevičius vaikams“ vasaros dienos užimtumo stovyklos, vykusios Prienų krašto muziejuje. Suaugusieji literatūros mylėtojai Justino Marcinkevičiaus kiemelyje susitiko su aktoriais Emilija Latėnaite ir Juozu Gaižausku, kuris pristatė naujausią savo knygą „Pasibaidęs Dievo žirgas“. Justino Marcinkevičiaus kiemelyje taip pat vyko Salomėjos Nėries eiliuotos pasakos „Eglė žalčių karalienė“ garsiniai skaitymai (Prienų „Ažuolo“ progimnazijos 5 kl. mokiniai, mokytoja Edita Valatkienė), Skaistės Radžiūnaitės pirmosios poezijos knygos „Saulė dramblio narve“ pristatymas.

Kita nauja iniciatyva – bibliotekos dalyvavimas bendruomenių šventėse, taip didinant bibliotekos ir jos paslaugų žinomumą, populiarumą, lankomumą. 2023 m. kūrybines dirbtuves su menininku Petru Lincevičiumi vaikams ir suaugusiems biblioteka organizavo Paprienės bendruomenės laisvalaikio erdvėje. Ašmintos bendruomenės vasaros šventės metu Ašmintos parke, Pakuonio bendruomenės vasaros šventėje Pakuonio parapijos parke, Išlaužo bendruomenės šventėje buvo kuriama literatūrinė instaliacija „Nuspalvink Prienų krašto himną“. Prienų miesto bendruomenei minint Tarptautinę vaikų gynimo dieną, Vaikų literatūros skyrius Prienų Laisvės aikštėje organizavo edukacinį užsiėmimą „Prienų miesto knygiukas“ bei kūrybines dirbtuves „Piešimas ant veidukų“. 2023 m. vasarą startavo dar viena nauja bibliotekos iniciatyva – šeimų vasaros skaitykla Beržyno parke. Čia, esant geram orui, vieną kartą per savaitę buvo organizuojami garsiniai skaitymai, knygų parodos, įvairios kūrybinės dirbtuvėlės parke poilsiuojantiems vaikams ir su jais kartu laiką leidžiantiems kitiems šeimos nariams. Ekskursija ir garsiniai skaitymai „Skaityme žirgams“ Veiverių žirgyne – tai dar viena nauja iniciatyva, susilaukusi labai daug teigiamų atsiliepimų.

Kai kurios kultūrinių veiklų iniciatyvos jau tapo tradicija: Prienų „Žiburio“ gimnazijos mokinių Justino Marcinkevičiaus kiemelyje organizuojamas jaunųjų atlikėjų akustinis vakaras 2023 m. vyko antrą kartą ir pakartojo 2022-ųjų metų koncerto sėkmę, todėl jaunuomenė jau planuoja, kad šią iniciatyvą tęs ir 2024 m. (*plačiau – 1.2. Įstaigos metinio veiklos plano įgyvendinimas*).

2.5.2 uždavinys. Gerinti kultūros paslaugų kokybę, atitinkančią gyventojų poreikius.

Siekdami užtikrinti bibliotekos teikiamų paslaugų kokybę, bibliotekininkai nuolat tobulino savo žinias ir kompetencijas. 2023 m. visi įstaigos specialistai dalyvavo įvairiuose kontaktiniuose ir nuotoliniuose mokymuose, kuriuos organizavo Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Kauno apskrities viešoji biblioteka, Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvos kultūros taryba, įvairios nuotolinio mokymo platformos (*plačiau – 4. Žmogiškųjų išteklių valdymas*).

Aukštą bibliotekos teikiamų paslaugų kokybę užtikrina kultūrinių renginių dalyviai – menininkai profesionalai. 2023 m. bibliotekos renginių lankytojai susitiko su menininkais – rašytojais, aktoriais, muzikantais, dainų autoriais ir atlikėjais (*plačiau – 1.2. Įstaigos metinio veiklos plano įgyvendinimas*).

Šiuolaikiškos, patrauklios bibliotekų erdvės, moderni įranga yra veiksniai, lemiantys, kad gyventojų poreikiai gauti bibliotekoje kokybiškas paslaugas būtų patenkinti. Prienų rajone iki 2023 m. atnaujintos Viešosios bibliotekos Prienuose (pastatas renovuotas 2012 m.), Ašmintos, Šilavoto, Veiverių, Užuguosčio, Skriaudžių, Strielčių, Vyšniūnų, Pakuonio, Jiezno struktūrinių teritorinių padalinių patalpos. 2023 m. suremontuotos Balbieriškio ir Kašonių bibliotekos. Kompiuterinė ir programinė įranga, skirta vartotojams, atnaujinta visuose skyriuose ir padaliniuose.

1.2. Įstaigos metinio veiklos plano įgyvendinimas

Biblioteka, vykdydama savo misiją teikti krašto bendruomenei modernias informacijos, švietimo ir kultūros sklaidos paslaugas, užtikrinti vartotojų poreikius atitinkančią prieigą prie bibliotekoje ir už jos ribų sukauptų informacijos, žinių ir kultūros išteklių, 2023 m. plėtojo bendruomenės poreikius atitinkančias kultūros, edukacines, informacijos, IRT bei mobilias bibliotekos paslaugas, užtikrino šių paslaugų įvairovę, prieinamumą bei modernizavimą. Šio tikslo buvo siekiama organizuojant kultūros sklaidos, skaitymo skatinimo, edukacines veiklas įvairaus amžiaus bei įvairių socialinių grupių bibliotekos paslaugų vartotojams; ugdant aptarnaujamos bendruomenės skaitmeninį raštingumą; teikiant informacines ir viešosios interneto prieigos paslaugas; plėtojant mobilios bibliotekos veiklą nutolusiems vartotojams; skleidžiant paveikią informaciją apie bibliotekos veiklą bei jos teikiamas paslaugas; sudarant sąlygas bibliotekininkams ugdyti(s) bendrąsias ir dalykines kompetencijas, skatinant bibliotekininkų savišvietą, dalijimąsi sėkmės istorijomis; 7) dalyvaujant Kultūros tarybos, Kultūros ministerijos ir kitų institucijų skelbiamuose projektu konkursuose įvairių programų finansavimui gauti.

Kultūros sklaidos, skaitymo skatinimo, edukacinės veiklos įvairaus amžiaus bei įvairių socialinių grupių bibliotekos paslaugų vartotojams

2023 m. bibliotekai buvo svarbūs kraštiečių, žymių žmonių gimimo metinių, jubiliejų minėjimai. Bibliotekoje vyko renginiai, skirti poeto, prozininko, kritiko ir literatūros mokslininko Vinco Mykoliaičio-Putino 130-osioms, poeto Justino Marcinkevičiaus 93-osioms, poeto, eseisto Donaldo Kajoko 70-osioms, tautodailininko, medžio skulptoriaus Algimanto Sakalausko 65-osioms gimimo metinėms paminėti.

Biblioteka 2023 m. prisijungė prie įvairių pilietinių akcijų ir iniciatyvų, aktyviai jose dalyvavo. 2023 m. biblioteka metus pradėjo pilietine akcija „Atmintis gyva, nes liudija“, skirta Laisvės gynėjams atminti. Vasario mėnesį biblioteka lankytojus kvietė prisijungti prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos organizuojamos paramos akcijos „Padovanok šilumą bibliotekai“. Vasarą vyko skaitymo skatinimo akcija „Vasara su knyga 2023 m.“, kurios šūkis buvo „Skaitymas tau tinka!“. Dalyvauti akcijoje užsiregistravo 303 bibliotekos ir struktūrinių teritorinių padalinių skaitytojai, iššūkį įveikė 213 dalyvių. Akcijos dalyviai perskaitė 1 289 knygas. Aktyviausi buvo Aptarnavimo skyriaus, Skriaudžių, Naujosios Ūtos, Veiverių, Mozūriškių, Išlaužo, Vyšniūnų, Kašonių, Vėžionių, Jiezno, Stakliškių, Šilavoto, Užuguosčio bibliotekų skaitytojai.

Daugiausiai kultūros sklaidos, skaitymo skatinimo, edukacinių renginių įvairaus amžiaus bei įvairių socialinių grupių bibliotekos paslaugų vartotojams įvyko įgyvendinant Lietuvos kultūros tarybos (toliau – LKT) finansuojamus projektus „Gurmanų restoranas. Dienos pietūs: šviežia knyga“, „Literatūrinės dirbtuvės. Laisvai, linksmai ir kūrybingai“, „Atgaiva sielai“ (*plačiau – 3. Papildomų finansinių išteklių pritraukimas*).

Kaip ir kasmet, bibliotekoje ir jos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose vyko Lietuvos bibliotekininkų draugijos organizuojamos Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės renginiai, projekto „Šiaurės šalių literatūros savaitė“ garsiniai skaitymai suaugusiems ir vaikams, paminėtos Tarptautinė gimtosios kalbos ir Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos, kitos atmintinos ir Lietuvos kultūrai ir istorijai svarbios datos, lietuvių kalendorinės šventės.

Vienas svarbiausių renginių – renginys „Diena su Justinu...“, skirtas Justino Marcinkevičiaus 93-osioms gimimo metinėms paminėti. Minėjime dalyvavo Poeto dukra Jurga Marcinkevičiūtė, anūkė, humanitarinių mokslų daktarė, jaunesnioji Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto mokslo darbuotoja Salomėja Bandoriūtė-Leikienė, Jurgos anyta, mokytoja lituanistė Živilė Bandorienė, rašytoja Elena Kurklietytė, Prienų rajono savivaldybės vadovai, žiniasklaidos atstovai, Prienų krašto bendruomenės nariai, skaitytojai. Renginio metu koncertavo Prienų meno mokyklos mokytojos Vitalija Aukštakalnienė ir Renata Žaldarienė; prieniškis Vytautas Mekšriūnas poeto šeimai ir bibliotekai padovanojo kompaktinį diską su Justino Marcinkevičiaus tekstais parašytomis dainomis.

Bibliotekos lankytojai visada noriai lankosi kultūriniuose renginiuose, kuriuose turi galimybę susitikti su profesionaliais menininkais, kūrėjais kraštiečiais, kitais įdomiais žmonėmis. Didelio susidomėjimo sulaukė kraštietės rašytojos Anelės Zurlienės austų rinktinių juostų parodos „Atminties takeliais“ atidarymas, etnokultūros sklaidos renginys „Gramnyčios“, kurį vedė Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos kultūrologė Rita Balsevičiūtė, dviejų jaunujų Prienų krašto kūrėjų Skaistės Radžiūnaitės ir Andželikos Melnikaitės pirmųjų eilėraščių knygų „Saulė dramblio narve“ ir „Popierinės žvaigždės“ pristatymai, susitikimai su parodos „Moteris su samčiu...“ autore dailininke Vilija Valentaite-Balevičiene, tautodailininku, knygos „Medžiai, suradę namus“ autoriumi Petru Pranckevičiumi, aktore Emilija Latėnaite. Suaugusiems lankytojams buvo skirtas ir edukacinis užsiėmimas „Kaligrafijos ir rašto meno dirbtuvės per poeto Justino Marcinkevičiaus kūrybą“.

Daug įdomių renginių vyko struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose.

Jiezno bibliotekoje skaitytojai susitiko su rašytojais E. Lukšyte-Krušiniene, Broniumi Bušma, dalyvavo fraktalų kūrybinėse dirbtuvėse, viktorinoje „Iš kartos į kartą“. Balbieriškio bibliotekos skaitytojai susitiko su vertėja, anglų kalbos specialiste, rašytoja Irena Buivydaite. Išlaužo biblioteka lankytojus pakvietė į popietę „Kavos ir knygos geros“, edukaciją „Skaitytojas ir knyga“, viktoriną „Tariu lietuvišką Ačiū“. Kašonių bibliotekoje vyko diskusija su bendruomene apie bibliotekų įtaką bendruomenių įsitraukimui į kultūrinę veiklą, Lietuvių kalbos dienoms skirta viktorina „Neieškok žodžio kišenėje“, tradicinė inkilų kėlimo šventė „Pavasario pranašai“, šaškių varžybos, Europos dienos skirtas renginys, Birželio 14-osios minėjimas, pėsčiųjų žygis, skirtas kraštiečio, kunigo Prano Bieliausko 140-osioms gimimo metinėms paminėti, popietė „Rudens suktinis 2023“. Naujosios Ūtos biblioteka organizavo Laisvės gynėjų dienas skirtą viktoriną „Niekada neužmiršime“, netradicinę pamoką „Knygnešiams atminti“, popietę „Kviečia Anzelmo Matučio knygelės“, Ramutės Bidvienės knygos „Nersiu, nunersiu“ pristatymą, kartu su Naujosios Ūtos mėgėjų teatru „Vėtrungė“ minėjo Lietuvos valstybės dieną.

Pakuonio biblioteka organizavo susitikimą su rašytoja Loreta Šileikytė-Zabalujeva, Raimondo Puišio fotoalbumo „Asmenybė prilygstanti kalnui“, sesers benediktinės Justinos-Jūratės Gruodytės knygų „Sielos perlai“ ir „Širdies lopšinės“ pristatymus, edukacinius užsiėmimus suaugusiems „Kai dienos trumpėja“, □ „Šventų Kalėdų belaukiant“, prisidėjo organizuojant Užgavėnių šventę, poezijos ir muzikos popietę „Dainuoju mamai“, šventinį minėjimą „Lietuva vienu balsu“, Pakuonio krašto vasaros šventę „Žolynais kvepiančiu taku...“, šventinei vakaronei „Prie Naujųjų metų slenksčio...“ □ parengė spektaklį „Pelenė“.

Strielčių biblioteka organizavo viktoriną „Ką žinai apie Strielčių biblioteką“, popietę „V. M. Putino poezijos garsiniai skaitymai“, garsinius skaitymus „Sutemų valanda“ ir „Auštant“, poezijos ir

muzikos vakarą „Po balto Angelo sparnu“, šeštadieninius garsinius knygų skaitymus su edukacijomis, mokymus suaugusiems „Fraktalinio piešimo metodas savęs atskleidimui ir atsipalaidavimui“.

Skriaudžių biblioteka 2023 m. aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos ir pirmosios ponios Dianos Nausėdienės paskelbtoje akcijoje „Angelo sparnai“ ir gamino Angelo sparnus Tautos ir Valstybės Vienybės medžiui Prezidentūroje. Vaikai, bendruomenės, įstaigos ir organizacijos sukūrė daugiau kaip šimtą šių kalėdinių puošmenų, kurios lapkričio 23 d. buvo nuvežtos ir perduotos Prezidento kanceliarijai. Bibliotekoje vyko seminaras „Išmanus finansų valdymas“, susitikimas su poete, kraštiete Alvyra Sventickiene, senovinių velykinių atvirukų parodos pristatymas, Ebru piešimo ant vandens edukacinis užsiėmimas.

Stakliškių biblioteka ir jos skaitytojai dalyvavo Aukštadvario regioninio parko organizuojamoje poezijos šventėje, vyko susitikimai su rašytojais Alvydu Šlepiku, Broniumi Bušma, Irena Buivydaite-Kupčinskiene.

Šilavoto bibliotekoje vyko susitikimai su pirmųjų knygų „Šviesa parašėse“, „Saulė dramblio narve“ autoriais Tautvydu Venciumi, Skaiste Radžiūnaite, Julijos Miliūtės knygų apžvalga, kūrybinės dirbtuvės suaugusiems „Vėlinių puokštė“, popietė „Kad šviestų širdys, ne vien žvakės“.

Tartupio biblioteka skaitytojus pakvietė į pėsčiųjų žygį Vinco Mykolaičio-Putino 130-osioms gimimo metinėms paminėti ir Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinės Lietuvos partizanų atminimui pagerbti. Biblioteka organizavo edukacinius užsiėmimus, skirtus valstybinėms ir kalendorinėms šventėms.

Užuguoščio bibliotekoje vyko rašytojų Irenos Buivydaitės-Kupčinskienės ir Broniaus Bušmos kūrybos vakarai ir susitikimai su autoriais. Biblioteka organizavo etnografinius renginius „Blynai, blynai gardumynai“, „Atvelykio Margutis“, „Kupole Rože“, „Rudens Lygės“, žygį Prienu Justino Marcinkevičiaus bibliotekos darbuotojams Mergiškių kalvomis, Gedanonių kalva, pažintinę kelionę po Užuguoščio kraštą Lietuvos kraštotyros draugijos komandai.

Vėžionių bibliotekos lankytojai labiausiai įsiminė bibliotekos organizuotas fraktalų piešimo ir Kalėdinių meduolių kepimo ir dekoravimo kūrybines dirbtuves. Bibliotekoje taip pat vyko Lietuvių kalbos dienoms skirta viktorina „Ar pažįstam kaimynus“, kurioje dalyvavo Jiezno ir Kašonių bibliotekos ir Vėžionių bendruomenė.

Veiverių biblioteka organizavo popietę „Per gyvenimo audras į šviesą“, skirtą prisiminti tremtį ir pristatyti kraštietės, politinės kalinės ir tremtinės Dalytės Raslavičienės biografiją. Veiveriuose svečiavosi kraštietė, poetė, prozininkė, muziejininkė Aldona Ruseckaitė. Buvusiame Veiverių mokytojų seminarijos pastate biblioteka organizavo renginį „Vieno sąsiuvinio istorija“, skirtą Lietuvos kalbos dienoms. Biblioteka dalyvavo mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Žirgas lietuvių kultūroje“, kur pristatė pranešimą „Veiverių Kazimiero Skučo rimorystės muziejus“. 2023 m. buvo minimos Veiverių šv. Liudviko bažnyčios fundatoriaus Jozefo Godlevskio 250-osios gimimo metinės. Ta proga biblioteka atstovavo savo kraštui protmūšyje „Godlevskis ir jo žemės“, organizuotame Kauno apskrities viešosios bibliotekos.

Daug renginių visos rajono bibliotekos organizavo vaikams. Visose bibliotekose vyko šventės, skirtos Tarptautinei vaikų knygos dienai, Tarptautinei vaikų gynimo dienai, edukaciniai užsiėmimai pasitinkant kalendorines šventes – Užgavėnes, Velykas, Kalėdas. Bibliotekose buvo vedamos netradicinės pamokos, rengiamos vaikų kūrybinių darbų parodos, naujausių knygų vaikams pristatymai, viktorinos ir kt. renginiai.

Vaikų literatūros skyrius 2023 m. teikė kultūros paso paslaugą „Kaligrafija per Justino Marcinkevičiaus kūrybą“, rengė literatūrines dirbtuves su profesionaliais kūrėjais rašytojais ir dailininkais (*plačiau – 3. Papildomų finansinių išteklių pritraukimas*).

Jiezno bibliotekoje vaikai buvo mokomi prisijungti prie mokomųjų žaidimų programų, „Šaukšto Šmaukšto akademijoje“ mokėsi, kaip elgtis prie stalo, kaip jį servuoti, kokius indus naudoti. Balbieriškio bibliotekoje vyko literatūrinės popietės, knygų pristatymai, aptarimai, garsiniai skaitymai, integruotos pamokos, edukaciniai užsiėmimai vaikams „Gražiausias margutis“, „Ateina Kalėdos per žerintį mišką“, valandėlės prie knygų namelio parke.

Kašonių biblioteka jau šešti metai iš eilės organizavo Vaikų vasaros dienos užimtumo

stovyklą. Bibliotekoje vaikai dalyvavo edukaciniuose užsiėmimuose „Velykinio kiaušinio gamyba“, „Vasarą palydint, rudeni sutinkant“, „Užgavėnių kaukės“ ir kt.

Naujosios Ūtos biblioteka vaikams surengė popietes „Keliaukim į pasaką“, „Kelk, saulele!“, „Vaikystės pasaka“, „Moliūgų paradas“, „Deklamuojame Kalėdų seneliui“, renginį „Mano vasara“,

Pakuonio bibliotekoje paaugliams buvo skirtos dvi projekto „Draugoteka“ edukacinės veiklos. Vyko popietės „Seku, seku □ pasaką...“, „Ta linksmai pašėlusį vaikystė“, viktorinos „Vasario 16-oji“ □ ir „Žodis kalba tartum gyvas“, poezijos ruduo su Violeta Palčinskaite. Kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį vaikai buvo kviečiami į „Laisvalaikio klubą“.

Strielčių bibliotekoje vaikams buvo organizuojamos kūrybinės dirbtuvės ir kūrybinių darbų parodos „Mano pirmosios knygelės“, „Duonelės dieną minint“, „Užgavėnių šėlionės“, „Velykų margučiai“, „Jie nešė šviesą mūsų tautai“, popietė „Senelių kalbos skrynią atvėrus“.

Skriaudžių bibliotekoje vaikai gaminosi atšvaitus, dalyvavo vilnos vėlimo, verbų rišimo dirbtuvėse. Biblioteka organizavo edukacinius užsiėmimus vaikų ir jaunimo pilietinio ugdymo stovyklos „Lukšiukai“ dalyviams, Mažąją knygų mugę, edukacinius renginius „Atvertos durys. Tarmės“, „Esu lietuvis“.

Stakliškių bibliotekoje vyko netradicinės lietuvių kalbos ir literatūros pamokos Šiaurės šalių literatūros savaitei, V. Mykolaičio-Putino 130-ųjų gimimo metinių minėjimui, tradicinis renginys Knygnešio dienos paminėti.

Šilavoto biblioteka vaikams organizavo Užgavėnių šventę „Pamojuojam žiemai šaltai ir nusivelkame paltus“, vaikų Velykėlių šventę „Kai margutis rieda – Žemė bunda“, popietę Knygnešio dienos, edukaciją „Ugnis ne tik draugas, bet ir priešas“, vasaros sutiktuvių renginį „Saugi ir turininga mano vasara“, Stalo žaidimų dieną, bibliotekos ir bibliotekininko profesijos pristatymą Prienų „Ąžuolo“ progimnazijos pirmokams.

Tartupio bibliotekoje vaikai dalyvavo pasakų popietėje „Lietuviškos pasakos“, viktorinoje „Laisva Lietuva“, garsiniuose skaitymuose „Mes – pasakų pasaulyje“, edukaciniuose užsiėmimuose „Vaikų velykėlės“, „Vaikystės linksmybės“, „Kalėdų dirbtuvėlės“.

Veiverių biblioteka vaikus kvietė į Janinos Jakubauskienės lėlių parodą, edukaciniams užsiėmimams, kūrybines popietes, šventes.

Bibliotekoje ir struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose visus metus buvo eksponuojamos literatūros, tapybos, dokumentų, fotografijų, rankdarbių **parodos**. Informacijos skyrius surengė spaudinių parodas „Myliu nuo Nemuno pradžios lig pabaigos, nuo vieno kranto ligi kito“ (Just. Marcinkevičius), „Aukštesnė tikrovė“, spaudos publikacijų parodą „Kaip apimt tave, pasauli begalini?“ (V. Mykolaitis-Putinas), skirtą kraštiečio poeto Vinco Mykolaičio-Putino 130-osioms gimimo metinėms paminėti, fotografijų parodą „Sąjūdžiui – 35“. Lankytojams buvo pristatyta kraštietės Reginos Žvirblienės rankdarbių paroda „Nauja suknelė – sena panelė“, Liudo Mažylio kolekcijos paroda „Vasario 16-osios Akto Signatarų autografai profesoriaus Liudo Mažylio kolekcijoje“, iliustratoriaus Vaido Šukio paroda „Vidiniai peizažai“. Bibliotekos lankytojai susipažino su kaunietės, filologės Miglės Trainienės fotografijos darbų paroda „Magiškoji Lietuva“, Reginos Marijos Vaškevičiūtės-Bagdonienės skiautinių paroda „Sveiki sulaukę...“. Taip pat buvo pristatyta Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centro narių tapybos darbų paroda „Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime“. Minint tautodailininko, medžio skulptoriaus Algimanto Sakalausko 65-ąjį gimtadienį, parengta spaudinių paroda „Galia ir magija“. Robotikos erdvėje buvo eksponuojama leidinių paroda „Žingsniai robotikoje“.

Pakuonio bibliotekoje surengta tautodailės studijos „Piliuona“ tapybos darbų paroda, dvi sesers benediktinės Justinos – Jūratės Gruodytės tapybos darbų parodos, Gabijos Gudauskaitės tapybos darbų paroda „Iš gamtos“ □, Renatos Kasikauskės tapybos darbų paroda □ □ Taip pat veikė Reginos Žvirblienės megztų drabužių lėlėms paroda „Nėrinuota, nėrinuota ir marga...“, Gražinos Didelytės ekslibrisų paroda □ „Asmenybių tapatybės ženklai“ □, Raimondo Puišio fotografijų paroda □ „Mozės keliais“, Sigito Strazdausko fotografijos darbų paroda □ „Tarp žemės ir dangaus“, fotografijų konkurso nugalėtojų darbų paroda □ „Gražiausias šios vasaros drugelis“.

Veiverių bibliotekoje vyko Janina Jakubauskienė gobelenų paroda „Gamtos grožis“.

Pristatyta tarptautinio skirtukininkų draugijos nario Gintauto Deksnio smulkiosios spaudos dokumentinio paveldo paroda „Prakalbinti knygų skirtukai“.

Visuose bibliotekos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose vyko rašytojų, literatūros tyrinėtojų, kitų žymių asmenybių jubiliejams skirtos literatūros parodos.

Aptarnaujamos bendruomenės skaitmeninio raštingumo ugdymas

2023 m. biblioteka siekė suteikti gyventojams žinių ir įgūdžių sėkmingai ir visapusiškai naudotis informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) teikiamomis galimybėmis asmens kultūros, pažinimo, mokymosi, komunikavimo poreikiams tenkinti.

Įvairiuose mokomuosiuose renginiuose dalyvavo 3 801 gyventojas. Kompiuterinio raštingumo bei medijų ir informacinio raštingumo mokymai organizuoti 15 grupių, mokėsi 138 žmonės. 895 gyventojai dalyvavo skaitmeninio raštingumo edukaciniuose renginiuose ir organizuotose teminėse akcijose („Saugesnio interneto savaitė“, „Skaitmeninės savaitės 2023“, „Senjorų dienos internete“, „Medijų ir informacinio raštingumo savaitė“). 1 782 gyventojai pateikė skaitmeninio raštingumo užklausas. Vartotojų mokymui naudotis bibliotekos paslaugomis, kompiuterine įranga skirta 1 278 (2022 m. – 724) valandos. Vartotojai dažniausiai buvo konsultuojami šiomis temomis: naudojimosi skaitmeniniais įrenginiais, bendravimo (Messenger, Viber programose, el. pašte, socialiniuose tinkluose), paieškos internete, el. valdžios (el. deklaravimas, e. sveikata, el. bankininkystė, el. prekyba ir kt.), švietimo (nuotoliniai mokymai, kalbų mokymosi galimybės internete, el. katalogai, duomenų bazės), kultūros ir laisvalaikio naujienų portalų, sveikatos, darbo paieškos ir kitais klausimais.

Ugdant aptarnaujamos bendruomenės skaitmeninį raštingumą, bibliotekoje buvo minima Saugesnio interneto diena. Siekiant atkreipti dėmesį į aktualius skaitmeninius iššūkius bei skatinti vartotojų saugesnį naudojimąsi internetu ir skaitmeninėmis technologijomis, šviečiamąsias veiklas biblioteka vykdė visą savaitę – vasario 7–10 dienomis. Bibliotekos lankytojai įsitraukė į LNB projektą „Saugesnio interneto centras Lietuvoje: www.draugiskasinternetas.lt“, dalyvavo nuotolinėje konferencijoje „Vaikas+ekranas+mokykla=?“, diskutavo ne tik apie interneto naudą, teikiamas galimybes, bet ir kylančius pavojus – kenkėjiškų programų atakas, duomenų vagystes, priekabiavimą ir patyčias, melagienas ir sukčių pinkles. Lankytojams taip pat buvo pristatyta nemokama mobilioji programėlė „Saugesnis internetas“, sukurta naudoti išmaniuosiuose telefonuose ir planšetėse. Bibliotekos „Facebook“ paskyroje surengtas kryžiažodžio konkursas „Aš – saugus internete“. Saugesnio interneto savaitei skirtas edukacinis užsiėmimas „Draugiškas internetas – PASIKARTOK“ vyko ir Robotikos erdvėje.

Tradicinė skaitmeninės įtraukties ir skaitmeninių įgūdžių ugdymo akcija „Skaitmeninės savaitės“ (angl. All Digital Weeks), Europoje organizuojama nuo 2010 metų, bibliotekoje vyko net tris savaites – nuo balandžio 17 d. iki gegužės 7 d. Akcijos metu prienėčiai dalyvavo internetinėse transliacijose, susipažino su aktualiomis e. paslaugomis bei saugesniu naudojimu technologijomis, pasitikrino savo skaitmeninio raštingumo žinias, sprendami testus savarankiškai tobulino savo skaitmeninius įgūdžius. Kiekvieną savaitę buvo aptariamoms skirtingoms bei visuomenei aktualioms temoms, o internetinių transliacijų metu pranešėjai suteikė daug informacijos gyventojams apie galimybes pasinaudoti elektroninėmis paslaugomis, saugumą internete, informacinių technologijų profesijų įvairovę.

Spalio 24–31 dienomis paminėta Pasaulinė medijų ir informacinio raštingumo savaitė (toliau – MIRKT). Akcijos metu bibliotekoje vyko susitikimas su Lietuvos asociacijos „Gyvastis“ atstovais. Asociacijos „Gyvastis“ prezidentė Aušra Degutytė pristatė svarbiausius organų donorystės aspektus, pakomentavo dažniausiai pasitaikančius mitus apie organų donorystę bei atsakė į žiūrovų klausimus.

Bibliotekoje ugdomas ir vaikų skaitmeninis raštingumas. Robotikos erdvėje vyko 73 edukaciniai užsiėmimai vaikams (2022 m. – 72, 2021 m. – 49). Populiariausi užsiėmimai buvo su LEGO WeDo 2.0 ir „Fishertechnik“ konstruktoriais. Vaikams, mėgstantiems piešti, vyko užsiėmimai „Skaitmeninis menas“. 2023 metais Robotikos erdvėje užregistruoti 27 nauji lankytojai.

Bibliotekoje ir visuose jos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose nuo 2010 m. veikia viešos

El. paslaugos ir produktai**2023 m. 2022 m. 2021 m. 2023/2022 m.****skirtumas (+;-)**

internetu prieigos taškai (toliau – VIPT), todėl visoje savivaldybės teritorijoje gyventojams užtikrinama galimybė nemokamai naudotis internetu. 2022 m. vartotojams buvo skirta 121 kompiuterizuota darbo vieta. Visuose skyriuose ir padaliniuose veikė belaidis internetas, kuriuo socialinio tinklo „Facebook“ paskyra lankytojai noriai naudojosi. Įdiegta vartotojų registracijos ir statistikos sistema (toliau – VRSS) fiksuojant interneto panaudojimą viešose interneto prieigose. Unikalių viešosios interneto prieigos vartotojų skaičius kasmet auga: 2020 m. jų buvo 7 608, 2021 m. – 7 872, 2022 m. – 8 156. 2023 m. – 8494/2022 m. +694. Viešosios interneto prieigos paslaugomis pradėjo naudotis 343 (2022 m. –284) nauji unikalūs vartotojai. Nuolat auga ir viešosios interneto prieigos seansų skaičius. 2023 m. užregistruotas 31 281 seansas (2022 m. –28 275, 2021 m. – 22 454, 2020 m. – 15 383). Šiame skaičiuje – 18 760 – (2022 m. –16 363) bevielės (WiFi) interneto prieigos seansai. Bevielė interneto prieiga bibliotekoje ir įrašuose jos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose veikia nuo 2020 m., todėl nemokama vieša interneto prieiga vartotojai gali naudotis ir būdama už bibliotekos ribų. Interneto prieigos seansų skaičiaus augimas rodo, kad ši paslauga yra reikalinga ir vartotojai aktyviai ja naudojasi.

Kasmet vis didesnė aptarnaujamos bendruomenės dalis turi skaitmeninio raštingumo kompetencijų, reikalingų naudotis bibliotekos ir kitų institucijų elektroninėmis paslaugomis. Elektroninės bibliotekos paslaugos – nuotoliniu būdu, pasinaudojant įvairiais informacinių ir ryšių technologijų kanalais ir priemonėmis (pvz., kompiuteriu, mobiliuoju telefonu, interaktyvia skaitmenine televizija ar kt.), bibliotekos vartotojams teikiamos viešosios paslaugos: interneto svetainė ir informacija joje; socialinis tinklas „Facebook“ ir informacija jame; konsultacijos vartotojams – telefonu, el. paštu, sistemoje „Klausk bibliotekininko“; vieša interneto prieiga; duomenų bazės; virtualus gidas; virtualios parodos.

Bibliotekos elektroninių paslaugų prieinamumą užtikrina ir bibliotekos svetainės internete teikiamos galimybės: svetainė pritaikyta neįgaliesiems vartotojams ir mobiliesiems įrenginiams (telefonams ir planšetiniams kompiuteriams), todėl elektroninėmis paslaugomis galėjo naudotis visi vartotojai, neatsižvelgiant į jų geografinį nuotolį.

Naudojimas bibliotekos interneto svetaine 2023–2021 m.

El. paslaugos ir produktai	2023 m.	2022 m.	2021 m.	2023/2022 m. skirtumas (+;-)
https://www.prienubiblioteka.lt/	<i>Atnaujinta 2016 m.</i>			
Virtualūs apsilankymai (seansai)	15 729	16 182	1887	-453
Naudotojai	9 509	8492	1669	+1017
Puslapio peržiūros	50 938	35 000	2885	+15938

2023 m. bibliotekos interneto svetaine naudojosi 9 509 vartotojai, kurie joje apsilankė 15,7 tūkst. kartų. Palyginus su ankstesniais metais, virtualių apsilankymų skaičius sumažėjo nežymiai (2022 m. – 16,2 tūkst.) Tačiau svetainės naudotojų skaičius, palyginus su 2022 m., išaugo visu tūkstančiu, bibliotekos svetainės naudotojų buvo 9,5 tūkst., 2022 m. – 8, 5 tūkst. Interneto svetainės lankomumo rodiklius (padidėjusį naudotojų ir puslapio peržiūrų skaičių) įtakoti galėjo augantis gyventojų gebėjimas naudotis skaitmeniniais įrenginiais, nuolatiniai darbuotojų kvietimai ir raginimai naudotis bibliotekos svetaine, domėtis naujienomis, sekti renginių kalendorių.

Siekiant pritraukti auditoriją naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, informacija apie bibliotekos viešąsias ir elektronines paslaugas, planuojamus renginius, susitikimus, knygų pristatymus skelbiama bibliotekos ir jos teritorinių struktūrinių padalinių socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje. 2023 m. paskelbti 1 928 įrašai, iš jų Informacijos skyrius paskelbė 980 įrašų, struktūrinių teritorinių padaliniai – 948 įrašus.

Socialinių tinklų naudojimas 2023–2021 m.*

* Pateikiami duomenys be struktūrinių teritorinių padalinių duomenų.

Informacijos skyriaus administruojamos bibliotekos paskyros sekėjų skaičius 2023 m. pasiekė beveik tris tūkstančius, t. y. apie 700 sekėjų daugiau negu 2022 m. Taip pat išaugo ir paskyros patiktukų skaičius – 2022 m. jų buvo 2 069, o 2023 m. – 2 374. Pastebimas ir žymiai išaugęs

paskyros vartotojų pasiekiamumas – beveik 382,9 tūkst. Kiekvienais metais sparčiai augant sekėjų skaičiui, auga ir įrašų skaičius bei bibliotekos Facebook paskyros pasiekiamumas.

2023 m. bibliotekos socialiniame tinkle buvo rengiami kokybiški, aktualūs, įtraukiantys įrašai, gyventojai buvo kviečiami dalyvauti renginiuose, konkursuose, akcijose, buvo viešinami renginių vaizdo įrašai, nuotraukų albumai, kuriami įvykiai, pristatomos naujos knygos, gauti žurnalai.

Bibliotekos vartotojai 2023 m. naudojo 2 prenumeruojamomis duomenų bazėmis: INFOLEX (teisinės informacijos paieškos sistema, kurioje pateikiami teisės aktai ir teismų praktika), EBSCO Publishing (elektronine visatekste serijinių ir kitų leidinių straipsnių duomenų bazė). Terminuotos prieigos duomenų bazėmis (15min MAX, Delfi Plus) vartotojai turėjo galimybę naudotis tik iki 2023 m. gegužės mėn. Tačiau šių duomenų bazių statistiniai duomenys nebuvo teikiami. Kaip ir ankstesniais metais, tarp vartotojų populiariausia ir aktualiausia buvo teisinės informacijos INFOLEX duomenų bazė. Iš jos atsisiųsta daugiau 2,8 tūkst. dokumentų. Iš Ebsco Publishing duomenų bazės vartotojai atsisiuntė beveik 800 elektroninių dokumentų, beveik tiek pat, kiek ir ankstesniais metais.

Atsisiųstųjų dokumentų skaičius 2023–2021 m.

Elektroninis išteklius	Atsisiųstųjų visatekščių el. dokumentų skaičius		
	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Infolex	2808	2544	3606
Ebsco	792	602	614
Viso	3600	3146	4220

Atsisiųstųjų dokumentų skaičius 2023 m., palyginus su 2022 m., padidėjo beveik penkiais šimtais.

Vartotojai Bibliotekoje taip pat turėjo galimybę naudotis Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (toliau – LIBIS) teikiamomis paslaugomis: dokumentų paieška elektroniniame kataloge, leidinių užsakymu ir rezervavimu, leidinio išduoties termino pratęsimu, tarpbibliotekiniu skolinimusi. 2021–2022 m. modernizavus ir pertvarkius sistemą, kiekvienos LIBIS bibliotekos katalogas tapo jungtinio katalogo *ibiblioteka.lt* dalis. Tai suteikė daugiau galimybių vartotojams, kurie galėjo užsisakyti ir gauti spaudinius iš bet kurios Lietuvos viešosios bibliotekos. 2023 m. per *ibiblioteka.lt* buvo rezervuoti 926 leidiniai, pratęstas 2380 leidinių panaudos laikas.

Bibliotekos vartotojai pateikė 8 461 informacines užklausas (2022 m. – 8720, 2021 m. – 8788), iš kurių el. priemonėmis – 519. Elektroninės užklausos gautos elektroniniu paštu, telefonu ir per Messenger programėlę. Gautų užklausų skaičius nereikšmingai mažėja. Galime daryti išvadą, jog dauguma vartotojų, naudodamiesi technologijomis, informaciją randa patys.

2023 m. Informacijos skyriuje gauta 590 kraštotyrinio pobūdžio užklausų. Užklausas teikė įvairaus amžiaus asmenys. Daugiau užklausų pateikė suaugę vartotojai – keliautojai, žmonės, besidomintys krašto paveldu ir istorija, knygų ar kitų leidinių sudarytojai. Atsakant į tokio pobūdžio užklausas buvo derinami keli informacijos šaltiniai – tradiciniai (katalogai, kartotekos, spausdinti dokumentai), internetas ir duomenų bazės. Mokiniai taip pat naudojo sukaupia kraštotyrine medžiaga, dažniausiai rengdami įvairius projektus. Vyravo teminės užklausos apie žymius krašto žmones, apie Prienų kraštą, Prienų „Žiburio“ gimnaziją, Prienų Kristaus Apsireiškimo bažnyčią, Nemuno kilpų regioninį parką, istorinius paminklus. Vykdam užklausas, informacijos buvo ieškoma informaciniame ir kraštotyros dokumentų fonde, bibliotekos elektroniniame kataloge, duomenų bazėse, Lietuvos ir užsienio atminties institucijų elektroniniuose ištekliuose.

Bibliotekos elektroninėje erdvėje 2023 m. vyko virtualūs renginiai – virtualūs mokymai, susitikimai, skaitmeninių akcijų pristatymai, virtualios paskaitos, konferencijos, tiesioginės transliacijos bei vaizdo peržiūros vartotojams ir bibliotekininkams, virtualios parodos, rubrikos, konkursai. Virtualius renginius vartotojai galėjo stebėti socialiniame tinkle „Facebook“, „Youtube“ kanale. Virtualių renginių 2023 m. – 24, iš jų – 15 virtualios parodos. Virtualias parodas rengė Informacijos skyrius, Balbieriškio, Mozūriškių, Veiverių, Šilavoto, Tartupio, Vyšniūnų bibliotekos. Populiariausios virtualios parodos „Atvirukai iš tremties“, „Kalėdinis žaisliukas“, rubrikos „Šiandien

„, „Svarbi diena mūsų kraštui“. Virtualius renginius aplankė – 1183 lankytojai.

Mobilios bibliotekos veikla nutolusiems vartotojams

Mobilioji biblioteka (toliau – MB) savo veiklą pradėjo 2022 m. balandžio 6 d. Ji aptarnavo rajono gyventojus, nutolusius nuo pagrindinės bibliotekos ir didžiųjų teritorinių struktūrinių padalinių. MB teikė dokumentų į namus išdavimo, skaitymo vietoje, atsakymų į skaitytojų užklausas žodžiu, raštu ir telefonu, konsultavimo ieškant informacijos, informacijos paieškos internete, spaudinių pristatymo į namus neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms (jų pageidavimu), naudojimosi Microsoft Office programomis, interneto skaityklos, vartotojo pažymėjimo išdavimo, dokumentų spausdinimo, kopijavimo, dokumentų nuskaitymo ir parsisiuntimo iš kitų bibliotekų per tarpbibliotekinį abonementą paslaugas. MB fonde buvo 1 676 dokumentai, iš jų – 1 147 knygos. 2023 m. gauta naujų dokumentų, iš kurių – 157 knygos. Vartotojai taip pat galėjo naudotis 16 pavadinimų periodiniais leidiniais.

MB paslaugas teikė Šilavoto (Jiestrakio k., Ingavangio k., Klebiškio k.), Balbieriškio (Kunigiškių k., Paprūdžių k., Sūkurių k.), Išlaužo (Purvininkų k.) seniūnijose, aptarnavo Prienų globos namų gyventojus. MB paslaugomis naudojosi 76 registruoti vartotojai, kurie apsilankė 1033 kartus ir perskaitė 2 363 įvairius dokumentus. Palyginus su 2022-aisiais metais, 2023 m. registruotų vartotojų skaičius padidėjo 11. MB lankytojai – daugiausia senjorai, darbingo amžiaus vartotojų buvo vos keletas.

1.2.5. Bibliotekos paslaugų žinomumo didinimas

Siekiant didinti aptarnaujamos bendruomenės naudojimąsi bibliotekos paslaugomis, labai svarbu skleisti patrauklią ir paveikią informaciją apie bibliotekoje ir jos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose organizuojamas kultūros sklaidos, kūrybiškumo, skaitmeninio raštingumo ugdymo veiklas bei paslaugas. Informacija apie biblioteką, jos teritorinius struktūrinius padalinius, įstaigos tradicines, elektronines ir inovatyvias paslaugas, partnerius, projektus ir renginius nuolat buvo publikuojama ir reguliariai atnaujinama bibliotekos tinklapyje www.prienubiblioteka.lt, skelbiama socialinių partnerių internetiniuose puslapiuose, rajono laikraščiuose „Gyvenimas“, „Naujasis Gėlupis“, internetiniame laikraštyje „Krašto vitrina“, Lietuvos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesiniame žurnale „Tarp knygų“, bibliotekos ir partnerių socialinio tinklo Facebook paskyroje, Prienų kabelinės televizijos „Eteris“ YouTube kanale <https://www.youtube.com/@ETERISTV>, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (toliau – LRT) laidoje „Duokim garo“ <https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000302709/duokim-garo-kolektyvu-is-prienu-muzika-ir-sokiai>. Apie rajono bibliotekas ir jų veiklą publikuota 141 (2022 m. – 124) straipsnis. Bibliotekos darbuotojai 2023 m. parengė 103 straipsnius (2022 m. – 87).

Bibliotekos interneto svetainėje www.prienubiblioteka.lt 2023 m. paskelbti 307 pranešimai (2022 m. – 248), socialinio tinklo Facebook paskyroje <https://www.facebook.com/Prien%C5%B3-Justino-Marcinkevi%C4%8Diaus-vie%C5%A1oji-biblioteka-145660368958107> paskelbta 980 įrašų (2022 m. – 749), sukurtų renginių įvykių skaičius – 38 (2022 m. – 26). Bibliotekos skyrių ir struktūrinių teritorinių padalinių – Vaikų literatūros skyriaus, Balbieriškio, Išlaužo, Kašonių, Mozūriškių, Naujosios Ūtos, Pakuonio, Skriaudžių, Stakliškių, Šilavoto, Užuguosčio, Veiverių, Vyšniūnų bibliotekų – socialinio tinklo Facebook paskyroje paskelbta 948 įrašų.

Biblioteka apie vykdomas veiklas rengė lankstinukus, plakatus, kvietimus, informavo lankytojus elektroniniu paštu, kvietė individualiai.

2. Įstaigos lėšos ir išlaidos

2.1. Lėšos Eur, 2023 m.

Gautos lėšos, Eur

Iš viso

Iš jų

	Biudžeto (steigėjo) lėšos	Valstybės lėšos	Už mokamas paslaugas		Programų, projektų lėšos	Fizinių, juridinių asmenų parama	
			Patalpų nuoma	Kitos mokamos paslaugos			
	973 063,39	928 277,82	29764	0,00	220,00	11 000,00	3 801,57

2.2. Išlaidos Eur, 2023

Iš viso	Darbo užmokesčiui	Turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti
973 063,39	779 800,00	193 263,39

3. Papildomų finansinių išteklių pritraukimas

Biblioteka 2023 m. sėkmingai dalyvavo projektinėje veikloje. Lietuvos kultūros taryba projektams „Atgaiva sielai“, „Literatūrinės dirbtuvės. Laisvai, linksmai ir kūrybingai“, „Gurmanų restoranas. Dienos pietūs: šviežia knyga 17.00“ skyrė 11 000 eurų. Prienų rajono savivaldybė – 4 900 eurų. Partneriai prie projektų įgyvendinimo prisidėjo žmogiškaisiais ištekliais, viešinimo paslaugomis, jų indėlis natūra – 4 780 eurų.

Tęstinis projektas „Gurmanų restoranas. Dienos pietūs: šviežia knyga 17.00“ sudarė galimybes Prienų krašto bendruomenės įsitraukimui į kūrybišką laisvalaikio leidimą. Įgyvendinant šį projektą buvo surengta 13 kultūrinių literatūros sklaidos renginių Prienų, Stakliškių, Jiezno, Balbieriškio, Veiverių bendruomenėms. Literatūriniai pašnekesiai, kūrybos, poezijos ir muzikos, teatralizuoti poetiniai vakarai buvo skirti įvairaus amžiaus, skirtingų socialinių grupių skaitytojams, atsižvelgiant į jų literatūrinį skonį bei kultūrinius poreikius. Renginių lankytojai susipažino su naujausiomis knygomis, susitiko su jų autoriais, gyvai bendravo, diskutavo kultūringo laisvalaikio ir literatūros temomis. Išrankiausi skaitytojai „Gurmanų restorane“ „pietavo“ su rašytojais Alvydu Šlepiku, Irena Buivydaite, Laura Sintija Černiauskaite, Juozu Gaižausku ir Emilija Latėnaite, kunigu Ričardu Doveika, žurnaliste Laima Lavaste, veidotyrininku Žydrūnu Sadausku, poete Vilija Žaliene, debiutuojančia autore Ieva Vill. Jaunuoliai susitiko su rašytoja Jurga Tumasonyte ir literatūros kritike Virginija Cibarauske. Teatro gerbėjai klausėsi Aldonos Vilutytės ir Andriaus Zalieskos literatūrinės-muzikinės programos. Poezijos ir muzikos mylėtojai leido vakarus su poetais Rimvydu Stankevičiumi, Aivaru Veikniu, aktoriumi Mindaugu Ancevičiumi, poete Erika Drungyte, dainininku Liudu Mikalausku ir koncertmeisterė Beata Vingraite-Andriuškevičiene.

Vaikų literatūros skyrius 2023 m. įgyvendino projektą „Literatūrinės dirbtuvės. Laisvai, linksmai ir kūrybingai“. Buvo organizuoti 37 kultūros edukacijos renginiai, kuriuose dalyvavo 1 022 ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai. Projektas užtikrina kultūros paslaugų pasiekiamumą ir prieinamumą geografiškai nuo didžiųjų kultūros centrų nutolusiose vietovėse. Pasitelkiant profesionalius kūrėjus – rašytojus Tomą Dirgėlą, Virgį Šidlauską, Vytautą Varanių, Liną Žutautę, Renatą Šerelytę, Redą Puodžiukę, Marių Povilą Eliją Martynenko, Agnesą Kenešytę-Griceę, Laurą Varslauskaitę, Marių Marcinkevičių, dailininkes Liną Itagaki, Gretą Alice, Rasą Joni, komiką, Lietuvos medijos kūrėją Mantą Bartuševičių, Prienų krašto menininkus Petrą Lincevičių, Arną Rasimavičių, Augustę Volungevičiūtę, Danielių Aldakauską buvo organizuojamos kūrybiškos kultūros edukacijos veiklos Prienuose, Jiezne, Pakuonyje, Balbieriškyje, Ašmintoje. Projekte dalyvavo

rajono mokyklas, Prienų ir Jiezno vaikų dienos centrus lankantys, Bendruomeniniuose vaikų globos namuose gyvenantys vaikai.

Projektas „Atgaiva sielai“ didino kultūros prieinamumą Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriuose gydomiems bei globos namuose gyvenantiems senyvo amžiaus, vienišiams, neįgaliems, socialinę atskirtį patiriantiems žmonėms. Įgyvendinant projektą, penkiuose Prienų rajono ir Birštono slaugos ir palaikomojo gydymo skyriuose ir penkiuose Prienų, Kauno ir Kaišiadorių rajonų globos namuose surengti 25 kultūriniai renginiai, kuriuose dalyvavo 768 klausytojai ir žiūrovai. Projekto veiklas vykdė profesionalūs menininkai, meno terapijų specialistai, mėgėjų meno kolektyvai. Globos namų gyventojams ir personalui, slaugos ir palaikomojo gydymo skyrių pacientams ir juos prižiūrintiems medikams koncertavo dainų autorius ir atlikėjas Vygantas Kazlauskas, Jiezno kultūros ir laisvalaikio centro retro ansamblis „Jieznėlė“, Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centro kapela „Temela“, dainininkas Tomas Ivanauskas, aktorius, poetas, bardas Mindaugas Valiukas. Projekto dalyviai išbandė muzikos terapiją su Nadežda Kiseliova-Žukovska ir gongų terapiją su Alicija Eiliakas. Spalio 25 d. baigiamajame 2023 m. renginyje projekto partneriai VšĮ Prienų ligoninė, VšĮ Balbieriškio, Birštono, Jiezno, Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centrai, Prienų, Šilavoto globos namai, globos namai „Smiltelė“, VšĮ Rokų socialinės gerovės centras, VšĮ Rumšiškių globos namai „Auksinis Amžius“, Jiezno, Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centrai, vietos bendruomenių atstovai ir vykdytojai aptarė nuveiktus darbus, diskutavo apie tolimesnes iniciatyvos perspektyvas.

Projekto įgyvendinimo metu pastebėta, kad sutelktos sveikatos priežiūros, socialinės paslaugos ir kultūra teigiamai paveikė jo dalyvius: sumažėjo slaugos ir globos paslaugomis besinaudojančių žmonių psichologinis diskomfortas, vienišumas, praturtėjo šių žmonių laisvalaikis, sumažėjo kultūrinė, socialinė atskirtis, tapo lėtesni kultūrinių kompetencijų, komunikavimo, socialinių įgūdžių nykimo procesai. Klausytojai akcentavo pakilusią savo savivertę, norą įsijungti į savo sociumo kultūrinės veiklas.

4. Žmogiškųjų išteklių valdymas

	Etatų skaičius	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų išsilavinimas (skaičius)			
			Aukštasis universitetinis	Aukštasis neuniversitetinis	Aukštesnysis arba specialusis vidurinis	Kitas
Kultūros ir meno darbuotojai	39	36	22	3	11	0
Kiti darbuotojai	8	6	0	0	4	2
Iš viso:	47	42	22	3	15	2

Bibliotekoje dirbo 36 profesionalūs bibliotekininkai: 12 iš jų turėjo bibliotekininkystės arba informacijos mokslų išsilavinimą, 24 – įgiję profesijos įgūdžius ilgą laiką dirbdami bibliotekoje. 31 proc. kultūros ir meno darbuotojų buvo įgiję aukštesnįjį arba specialųjį vidurinį, 8 proc. – aukštąjį neuniversitetinį, 61 proc. – aukštąjį universitetinį išsilavinimą.

Siekiant užtikrinti bibliotekos veiklos plėtrą ir tęstinumą, teikiamų paslaugų kokybę, vartotojų aptarnavimo operatyvumą, 2023 m. didelis dėmesys buvo skiriamas rajono bibliotekininkų, bibliografų ir informacijos specialistų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimui, bibliotekininkų kūrybingumo, savarankiškumo, atsakomybės už savo darbą ugdymui. Įstaigos kultūros ir meno darbuotojai aktyviai dalyvavo rajoniniuose, respublikiniuose ir tarptautiniuose mokymuose, seminaruose, konferencijose, diskusijose, susitikimuose, apskrito stalo diskusijose. Jie kėlė kvalifikaciją Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Klaipėdos apskrities viešosios bibliotekos, Kauno apskrities viešosios bibliotekos, Kauno regioninės plėtros tarybos, Prienų

švietimo pagalbos tarnybos, Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, Prienų krašto muziejaus, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro, Lietuvos kultūros tarybos, asociacijos „Langas į ateitį“, Nacionalinės mokėjimų agentūros, Lietuvos įtraukties švietimo centro, Vytauto Didžiojo universiteto, Kauno švietimo inovacijų centro, Žmogaus studijų centro mokymuose.

Profesines kompetencijas tobulino auditoriniuose ir nuotoliniuose mokymuose, konferencijose „Lietuvos viešųjų bibliotekų lankytojų 2022 m. tyrimo ataskaitos pristatymas“, „23-oji Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė / kartu įveikiant krizes“, „Garso įrašų paieška portale epaveldas.lt“, „Savivaldybių prenumeruojamų duomenų bazių paieškos galimybės, naujos funkcijos“, „Biblioteka visiems“, „Informacijos ir paieškos strategijos“, „Medijų įvairovė ir prieigos būdai“, „Informacijos vertinimas ir atranka“, „Etiškas ir legalus informacijos naudojimas ir kūrimas“, „Saugumas internete“, „Modernizuotas LIBIS TBA-S funkcionalumas“, „Laisvos prieigos interneto šaltiniai: mokslui ir laisvalaikiui“, „Akademinei etika ir atvirasis mokslas: kaip jie dera tarpusavyje?“, „MS Excel skaičiuoklės galimybės“, „Lietuvoje sukurto GODOPOCO metodo mokymai“, „Dėl Draugotekos kolekcijos knygų išdavimo per knygomatą“, „Duomenų bazių administravimo klausimai“, „Gyventojų medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų ugdymo programos (MIRKT) pristatymas“, „Aptarnavimo funkcionalumo klausimams aptarti“, „Mažos vertės pirkimų vykdymo ypatumai“, „Sėkminga komunikacija partnerystėms vystyti“, „Komunikacija socialiniuose tinkluose“, „Bibliografinės informacijos tvarkymo programos Zotero ir Mendeley“, „Vizualaus fiksavimo ABC“, „Infografikų skaitmenizavimas su „Canva“ įrankiu“, „UNESCO Pasaulinės medijų ir informacinio raštingumo savaitės Lietuvos bibliotekose veiklų pristatymas“, „Biržiškos skaitymai‘23” ant infodemijos bangos“, „Viešieji pirkimai: 2023 m. pasikeitimai“, „Viešieji pirkimai: 2023 m. aktualijos“, „Grafinio paveiksluko kūrimas su nemokama kūrybine programa (Adobe Express)“, „Vizualaus mąstymo taikymas bibliotekoje medijų raštingumo temoms atskleisti“, „Efektyvus informacijos pateikimas ir mokymų vedimas“, „Vizualaus mąstymo taikymas bibliotekoje medijų raštingumo temoms atskleisti“, „Biblioterapija bibliotekose: teorija ir praktika”.

Bendrasias ir kultūrinės kompetencijas gilino paskaitose, seminaruose, virtualiuose mokymuose: „Projektų valdymas ir jų įgyvendinimas pritaikant inovatyvius ir interaktyvius sprendimus“, „Saugių renginių organizavimas vaikams ir jaunimui“, „Elektroninė prekyba 2023-2024: eksporto ir pardavimų STARTAS Europoje, JAV, UK, Skandinavijoje, Baltijos šalyse!“, „Skaitymo gebėjimus skatinančios veiklos ir jų taikymas pamokose“, „Kultūrinės, pilietinės kompetencijų ugdymas netradicinėse aplinkose“, „Fraktalinio piešimo metodas savęs atskleidimui ir atsipalaidavimui“.

Padalinių darbuotojai Bibliotekoje buvo konsultuojami įvairiais bibliotekos darbo organizavimo klausimais: vartotojų, apsilankymų bei dokumentų išduoties apskaitos, elektroninio dienoraščio pildymo, parodų rengimo, bibliografinio informacinio darbo organizavimo bei apskaitos, fondų tvarkymo bei LIBIS diegimo klausimais.

Kiekvienais metais bibliotekininkai kultūrinės bei dalykinės kompetencijas tobulina ir kultūros edukacijos išvykose. Bibliotekos kolektyvas keliavo Maironio, Donelaičio, Motiejaus Valančiaus, Žemaitės, Salomėjos Nėries, Vinco Kudirkos, Kazio Griniaus, Antano Baranausko, Justino Marcinkevičiaus keliais, išbraidė Šventosios, Palangos, Nidos pajūrio smėlynus, lipo į ne vieną apžvalgos bokštą, klausėsi dzūkiškos, žemaitiškos, aukštaičių šnektos, lankė pilis ir pajūrius Lenkijoje, išlandžiojo smėlio urvus Latvijoje. 2023 m. lankėsi Estijoje, susipažino su Pernu, Gaujos nacionaliniu parku, Turaidos pilies ir parko kompleksu. Metams baigiantis, žiūrėjo operetės spektaklį „Skaniausias kokteilis“ Kauno valstybinėje filharmonijoje. Pažintinės kultūrinės kelionės prisidėjo prie darbuotojų kultūrinio akiračio plėtros, profesinio tobulėjimo ir emocinės gerovės.

5. Įstaigos veiklos rodikliai

	Prienų Justino Marcinkev i-čiaus VB	Jiezno biblioteka	Padalinių bibliotekos	Iš viso
2023 m. Įstaiga				

Aptarnavi mas, fondai, leidiniai	Fondo dydis	42913	9471	86900	139284
	Dokumentų gavimas	2060	848	5501	8409
	Periodinių leidinių sk.	55	11	134	200
	Išduotis	30446	5226	56033	91705
	Vartotojų sk.	2240	331	3273	5844
	Lankytojų sk.	24119	4384	32900	61403
	Darbo vietų sk.	56	10	143	209
	Kompiuterizuotų darbo vietų sk.	40	6	78	124
	Interneto seansų sk.	21570	533	9179	31282
	Virtualių apsilank.sk.	101047	0*	0*	101047
Renginiai	Informacinių užkl. sk.	3520	429	4512	8461
	Bendras renginių sk.	323	41	601	965
	Iš jų parodos	78	3	169	250
Gyventojų mokymai ir konsultacijos	Dalyvavusiųjų sk.	6970	859	11167	18996
	Pateikusiųjų skaitm. u žklausas sk.	838	184	760	1782
	Dalyvavusiųjų sk.	2258	15	1528	3801
Informacinių užklausų, gautų el. b ūdu, sk.	262	26	255	543	

**neapskaitomi*

6. Svarbiausi pasiekimai, pokyčiai (trumpas aprašymas)

Savivaldybės teritorijoje metų pabaigoje veikė pagrindinė biblioteka Prienų mieste ir 17 jos teritorinių struktūrinių padalinių: 1 miesto biblioteka Jiezne, 16 kaimo bibliotekų. 2023 m. buvo uždarytas vienas teritorinis struktūrinis padalinys Stakliškių seniūnijoje – Pieštuvėnų biblioteka, paslaugas teikusi bibliotekos veiklai nepritaikytose patalpose, neužtikrinusiose saugių ir normalių darbo sąlygų nei darbuotojui, nei skaitytojams.

Bibliotekos paslaugomis 2023 m. naudojosi 5 844 (2022 m. – 7 670) vartotojai. Jie bibliotekoje apsilankė 61 403 (2022 m. – 58 315) kartus. Vartotojams išduota 91 705 (2022 m. – 101 107) dokumentai. Mobilioji biblioteka ir knygnešiai aptarnavo 304 skaitytojus, gyvenančius nutolusiose vietovėse. Nemokama Tarpbibliotekinio abonemento (knygų dalijimosi tarp šalies bibliotekų) paslauga pasinaudojo 27 skaitytojai. Gyventojų sutelkimo procentas – 23,6 (2022 m. – 30,5). 2023 m. 1000 gyventojų teko 0,72, 2022 m. – 0,75 bibliotekos. 2023 m. vienai bibliotekai teko 1375 gyventojai, (2022 m. – 1325). Taigi, bibliotekų tinklo tankumo ir prieinamumo koeficientai kito nežymiai.

Knygomatas ir knygų gražinimo įrenginys suteikė galimybę gyventojams patogiau ir paprasčiau – bekontakčiu būdu – skolintis, atsiimti ir gražinti bibliotekos leidinius bet kuriuo paros metu, bet kurią savaitės dieną 24 val. per parą. Knygomato paslauga pasinaudojo 71 gyventojas, pasinaudojant knygų gražinimo įrenginiu gražinti 3 542 dokumentai.

Visos sistemos bibliotekos modernizuotos ir kompiuterizuotos, lankytojams sudarytos sąlygos naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis, gyventojai nuolat skatinami išmokti ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis. Šiandien, kai susiduriama su vis didėjančiais informacijos srautais, patikimų informacijos šaltinių atranka, būtinybe kritiškai vertinti jų turinį, bibliotekos kviečia dalyvauti nemokamuose medijų ir informacinio raštingumo mokymuose, naudotis elektroniniais ištekliais, padeda nepaklysti žiniasklaidos, interneto, socialinių tinklų platybėse, atskirti patikimą informaciją nuo viešojoje erdvėje mirgančių melagienų.

Biblioteka 2023 m. glaudžiai bendradarbiavo su socialiniais partneriais: Prienų rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto, Kultūros ir turizmo skyriais, VšĮ Prienų ligonine, Prienų švietimo pagalbos tarnyba, Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centru, Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno klientų aptarnavimo departamento Prienų skyriumi (toliau – Užimtumo tarnyba), Jiezno ir Išlaužo vaikų dienos centrais, seniūnijose veikiančiomis vietos bendruomenėmis, rajono kultūros ir švietimo įstaigomis, seniūnijomis, jų socialiniais darbuotojais, žiniasklaidos – laikraščių „Gyvenimas“, „Naujasis Gėlupis“, „Krašto vitrina“, vietinės kabelinės televizijos „Eteris“ – atstovais. Itin sėkmingai buvo plėtojami prieš daugelį metų užsimezgę partnerystės ryšiai su VšĮ Rašytojų klubu, Lietuvos rašytojų sąjunga, leidyklomis „Alma littera“, „Terra publica“, „Tyto alba“, „Baltos lankos“, „Niekio rimto“, VšĮ „Prienai“, asociacija „Langas į ateitį“, VšĮ „Gintkosta“, VšĮ Rokų socialinės gerovės centras, VšĮ Rumšiškių senelių globos namai „Ausinis amžius“, VšĮ Šilavoto globos namai, VšĮ Šv. Domininko namai, Prienų globos namais, Užuguoščio kaimo jaunimo iniciatyvų klubu. Reikšmingas ir svarbus yra bibliotekų ir seniūnijų bei vietos bendruomenių bendradarbiavimas. Su vietos bendruomenėmis darniai bendradarbiavo Kašonių, Vyšniūnų, Strielčių, Išlaužo, Balbieriškio, Tartupio ir kitos rajono bibliotekos. Bendradarbiaujant su šiais partneriais, įgyvendinti projektai „Gurmanų restoranas. Dienos pietūs: Šviežia knyga“, „Atgaiva sielai“, „Literatūrinės dirbtuvės. Laisvai, linksmai ir kūrybingai“, organizuoti terapiniai skaitymai, dailės ir muzikos terapijos užsiėmimai neįgaliesiems, Vaikų dienos stovykla Kašonių bibliotekoje, dienos stovykla „Vaikų vasara Užuguoštyje“, vykdoma informacijos sklaida ir viešinimas.

Profesionali, rezultatyvi ir paveiki bibliotekos specialistų komandos veikla buvo matoma šalies bibliotekininkų bendruomenėje. Asociacija „Langas į ateitį“ įteikė bibliotekai padėkas už aktyvų dalyvavimą skaitmeninių įgūdžių ugdymo akcijoje SKAITMENINĖS SAVAITĖS 2023 bei rengiant SAUGESNIO INTERNETO SAVAITĖS edukacines veiklas ir taip kuriant geresnį internetą. Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti – už dalyvavimą pilietinėje iniciatyvoje „Atmintis gyva, nes liudija“, skirtoje prisiminti ir paminėti Laisvės gynėjų dieną – Sausio 13-ąją.

Išskirtinis bibliotekos pasiekimas 2023 m. – Prienų Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka pirmoji iš Kauno regiono savivaldybių bibliotekų, dalyvaujančių projekte „Virtualios elektroninio paveldo sistemos plėtra“, sukūrė metaduomenis ir oficialiai tapo skaitmeninančia biblioteka. Biblioteka taip pat sėkmingai įsitraukė į Lietuvos neformaliojo švietimo agentūros ir Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos iniciatyvą „Atverk duris vasarai“. Už aktyvų dalyvavimą veiklose įstaiga buvo apdovanotos Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro padėka bei kelione į Lenkiją. Biblioteką atstovavo Vaikų literatūros vedėja Eglė Uleckienė.

7. Problemos, galimi problemų sprendimo būdai. Numatomi veiklos tobulinimo planai ir uždaviniai kitais metais

Bibliotekos veiklos rodiklius tiesiogiai įtakojo bendra demografinė situacija rajone – mažėjantis gyventojų skaičius, didėjanti krašto gyventojų migracija, pasikeitusi bibliotekų darbo apskaitos

sistema, skaičiuojanti tik unikalius vartotojus, vieną kartą apskaitanti skaitytojus, skaitančius keliose bibliotekose (iki 2023 m. skaitytojai buvo apskaitomi kiekvienoje bibliotekoje, kurios paslaugomis naudojosi), kelis mėnesius užsitęsę Balbieriškio ir Kašonių bibliotekų patalpų remonto darbai.

Biblioteka, 2024 m. organizuodama bendruomenės bibliotekinių ir informacinių aptarnavimą, toliau plėtos kultūros, edukacines, informacijos, IRT paslaugas, užtikrins jų įvairovę, prieinamumą bei modernizavimą. Siekiant šio tikslo, bus vykdomos kultūros skaidos, skaitymo skatinimo, edukacinės veiklos skirtingų socialinių grupių bei įvairaus amžiaus bibliotekos paslaugų vartotojams, ugdomas gyventojų skaitmeninis raštingumas. Teikiant viešosios interneto prieigos paslaugas, aptarnaujamai bendruomenei bus užtikrinama prieiga prie informacijos šaltinių bei paslaugų. Nutolusiems vartotojams bibliotekos paslaugų prieinamumą užtikrins Mobiliosios bibliotekos veiklos plėtra. Bibliotekos paslaugos ir bibliotekoje sukaupti informaciniai išteklių bus populiarinami skleidžiant patrauklią informaciją apie biblioteką ir jos teikiamas paslaugas. Bus sudarytos sąlygos bibliotekininkams ir kitiems bibliotekos specialistams tobulinti kvalifikaciją, ugdyt(is) bendrąsias ir dalykines kompetencijas. Biblioteka ir toliau dalyvaus Kultūros tarybos, Kultūros ministerijos ir kitų institucijų skelbiamuose projektų konkursuose papildomam finansavimui gauti.

Direktorė

Daiva Čepeliauskienė